

Příklad (1. – Optimality of space $W^{1,2}(\Omega)$)

Consider $\Omega = B_1(0) \subset \mathbb{R}^2$ and $p \in (1, 2)$ be arbitrary. Find an elliptic matrix $\mathbb{A}(x)$ and nontrivial $\hat{u} \in W_0^{1,p}(\Omega)$ such that

$$\int_{\Omega} \mathbb{A} \nabla \hat{u} \cdot \nabla \varphi = 0, \quad \forall \varphi \in C_0^1(\Omega).$$

┌

Řešení

Použijeme hint:

$$(\mathbb{A})_{ij} = \delta_{ij} + (a - 1) \frac{x_i x_j}{|x|^2}, \quad a > 1.$$

Toto je jistě matice eliptického problému, neboť:

$$\begin{aligned} \mathbb{A} \xi \cdot \xi &= \sum_{ij} \mathbb{A}_{ij} \xi_j \xi_i = \sum_{ij} (\delta_{ij} + (a - 1) \frac{x_i x_j}{|x|^2}) \cdot \xi_j \cdot \xi_i = \sum_i \xi_i^2 + (a - 1) \sum_{ij} \frac{x_i \xi_i}{|x|} \cdot \frac{x_j \xi_j}{|x|} = \\ &= |\xi|^2 + (a - 1) \left(\sum_i \frac{x_i \xi_i}{|x|} \right) \left(\sum_j \frac{x_j \xi_j}{|x|} \right) = |\xi|^2 + (a - 1) \left(\sum_i \frac{x_i \xi_i}{|x|} \right)^2 \geq |\xi|^2. \end{aligned}$$

Dále $\bar{u}(x) := x_1 |x|^{-1-\varepsilon}$ pro $x \in \mathbb{R}^n$ a $\varepsilon \in (0, 1)$. Tedy

$$\partial_1 \bar{u}(x) = |x|^{-1-\varepsilon} + x_1 \cdot (-1 - \varepsilon) |x|^{-2-\varepsilon} \cdot \frac{1}{2} |x|^{-1} \cdot 2x_1 = |x|^{-1-\varepsilon} + (-1 - \varepsilon) x_1^2 |x|^{-3-\varepsilon},$$

$$\partial_2 \bar{u}(x) = x_1 \cdot (-1 - \varepsilon) |x|^{-2-\varepsilon} \cdot \frac{1}{2} |x|^{-1} \cdot 2x_2 = (-1 - \varepsilon) x_1 x_2 |x|^{-3-\varepsilon}.$$

Integrovatelnost těchto derivací můžeme zjistit například převedením do polárních souřadnic:

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} (\partial_1 \bar{u}(x))^p dx_1 dx_2 &= \int_{\Omega} (|x|^{-1-\varepsilon} + (-1 - \varepsilon) x_1^2 |x|^{-3-\varepsilon})^p dx_1 dx_2 = \\ &= \int_{\Omega} (r^{-1-\varepsilon} + (-1 - \varepsilon) \cos^2(\varphi) r^2 \cdot r^{-3-\varepsilon})^p r dr d\varphi = \int_{\Omega} r^{-p(1-\varepsilon)+1} \cdot h_1(\varphi) dr d\varphi, \\ \int_{\Omega} (\partial_2 \bar{u}(x))^p dx_1 dx_2 &= \int_{\Omega} ((-1 - \varepsilon) x_1 x_2 |x|^{-3-\varepsilon})^p dx_1 dx_2 = \\ &= \int_{\Omega} ((-1 - \varepsilon) \cos(\varphi) r \cdot \sin(\varphi) r \cdot r^{-3-\varepsilon})^p r dr d\varphi = \int_{\Omega} r^{p(-1-\varepsilon)+1} \cdot h_2(\varphi) dr d\varphi, \end{aligned}$$

kde h_i je nějaká omezená funkce, která „nevynuluje integrál“. Z toho už je jasně vidět (neboť $0 \in \Omega$), že pro integrovatelnost $p(-1 - \varepsilon) + 1 > -1$, tj. $p < \frac{2}{1+\varepsilon}$, tj. $\bar{u} \in W^{1, \frac{2}{1+\varepsilon}}(\Omega)$.

Tedy vhodnou volbou $\varepsilon \in (0, 1)$ dokážeme zařídit $\bar{u} \in W^{1,p}(\Omega)$ pro libovolné $p \in (1, 2)$.

└

Řešení

Nakonec zjistíme, že $\bar{u}$ řeší problém pro naše $\mathbb{A}$:

$$\begin{aligned}
\int_{\Omega} \mathbb{A} \nabla \bar{u}(x) \cdot \nabla \varphi dS &= \int_{\Omega} \sum_{ij} \left(\delta_{ij} + (a-1) \frac{x_i x_j}{|x|^2} \right) \partial_j \bar{u}(x) \cdot \partial_i \varphi dS = \\
&= \int_{\Omega} \sum_{ij} (\delta_{ij} + (a-1) x_i x_j |x|^{-2}) ((-1-\varepsilon) \cdot x_1 x_j \cdot |x|^{-3-\varepsilon}) \partial_i \varphi + \\
&\quad + \sum_i (\delta_{i1} + (a-1) x_i x_1 |x|^{-2}) (|x|^{-1-\varepsilon}) \cdot \partial_i \varphi dS = \\
&= \int_{\Omega} \sum_i (-1-\varepsilon) \cdot x_1 x_i \cdot |x|^{-3-\varepsilon} \partial_i \varphi + \sum_i (a-1)(-1-\varepsilon) x_1 x_i \overbrace{\left(\sum_j x_j^2 \right)}^{|x|^2} |x|^{-5-\varepsilon} \partial_i \varphi + \\
&\quad + |x|^{-1-\varepsilon} \partial_1 \varphi + \sum_i (a-1) x_i x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \partial_i \varphi dS = \\
&= \int_{\Omega} \sum_i x_1 x_i |x|^{-3-\varepsilon} ((-1-\varepsilon) + (a-1)(-1-\varepsilon) + (a-1)) \partial_i \varphi + |x|^{-1-\varepsilon} \partial_1 \varphi dS = \\
&= - \int_{\Omega} \sum_i \partial_i (x_1 x_i |x|^{-3-\varepsilon} (-a\varepsilon - 1)) \varphi + \partial_1 (|x|^{-1-\varepsilon}) \varphi dS + \int_{\partial\Omega} \dots \varphi \dots = \\
&= - \int_{\Omega} \sum_i (x_1 |x|^{-3-\varepsilon} + (-3-\varepsilon) x_1 x_i^2 |x|^{-5-\varepsilon}) (-a\varepsilon - 1) \varphi + x_1 |x|^{-3-\varepsilon} (-a\varepsilon - 1) \varphi + \\
&\quad + (-1-\varepsilon) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi dS + 0 = \\
&= - \int_{\Omega} 3(-a\varepsilon - 1) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi + (-3-\varepsilon)(-a\varepsilon - 1) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi + (-1-\varepsilon) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi dS = \\
&= - \int_{\Omega} (3(-a\varepsilon - 1) + (-3-\varepsilon)(-a\varepsilon - 1) + (-1-\varepsilon)) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi dS = \\
&= - \int_{\Omega} (-1 + a\varepsilon^2) x_1 |x|^{-3-\varepsilon} \varphi dS.
\end{aligned}$$

Tedy pokud dosadíme $a = \frac{1}{\varepsilon^2}$, tak pro naše $\mathbb{A}$ funkce $\bar{u}$ řeší $\int \mathbb{A} \nabla u \cdot \nabla \varphi$. Tím, že navíc dosadíme $\varepsilon < \frac{2}{p} - 1$ jsme splnili zadání.

Příklad (2.)

The goal is to show that maximal regularity cannot hold in Lipschitz domains or when changing the type of boundary conditions. Let $\varphi_0 \in (0, 2\pi)$ be arbitrary and consider $\Omega \subset \mathbb{R}^2$ given by

$$\Omega := \{(r, \varphi) | r \in (0, 1), \varphi \in (0, \varphi_0)\}.$$

Denote $\Gamma_i \subset \partial\Omega$ in the following way $\Gamma_1 := \{(r, 0) | r \in (0, 1)\}$, $\Gamma_2 := \{(r, \varphi_0) | r \in (0, 1)\}$ a $\Gamma_3 := \{(1, \varphi) | \varphi \in (0, \varphi_0)\}$.

Consider two functions

$$u_1(r, \varphi) := r^{\alpha_1} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{\varphi_0}\right), \quad u_2(r, \varphi) := r^{\alpha_2} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{2\varphi_0}\right).$$

- Find the condition on α_i so that $u_i \in W^{1,2}(\Omega)$ – find an explicit formula for ∇u_i – and prove that it is really the weak derivative.

□

Řešení

Běžné derivace těchto funkcí jsou:

$$\nabla u_i = \begin{pmatrix} \frac{\partial u_i}{\partial r} \\ \frac{1}{r} \frac{\partial u_i}{\partial \varphi} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha_i r^{\alpha_i-1} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \\ \frac{\pi}{i \cdot \varphi_0} r^{\alpha_i-1} \cos\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \end{pmatrix}$$

Jelikož tyto derivace jsou spojité, tak pro ně platí per-partes (používám jen $\text{supp } \psi$, abych se vyhnul $r = 0$, ψ i ψ' jsou na doplňku nulové, tedy i integrovaná funkce):

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} u_i \partial_j \psi &= \int_{\text{supp } \psi} u_i \partial_j \psi + 0 \stackrel{\text{p-p}}{=} - \int_{\text{supp } \psi} \psi \partial_j u_i + \int_{\partial(\overline{\text{supp } \psi})} \psi u_i dS_j = - \int \dots + \int 0 = \\ &= - \int_{\text{supp } \psi} \psi \partial_j u_i = - \int_{\Omega} \psi \partial_j u_i + 0. \end{aligned}$$

Tedy jsou to slabé derivace. Že $u_i \in W^{1,2}(\Omega)$ platí, pokud jsou integrály druhých mocnin derivací konečné:

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} \left(\alpha_i r^{\alpha_i-1} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \right)^2 &= \int_{\Omega} \alpha_i^2 r^{2\alpha_i-2} \left(\sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \right)^2 < \infty, \\ \int_{\Omega} \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0} r^{\alpha_i-1} \cos\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \right)^2 &= \int_{\Omega} \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0} \right)^2 r^{2\alpha_i-2} \left(\cos\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \right)^2 < \infty. \end{aligned}$$

To bude zřejmě tehdy, když $\alpha_i > \frac{1}{2}$.

□

- Find the proper condition on α_i so that u_i solves the problem

$$\begin{aligned} a) \quad & -\Delta u_1 = 0 \text{ in } \Omega, & b) \quad & u_1 = 0 \text{ on } \Gamma_1 \cup \Gamma_2, & c) \quad & u_1 = \sin\left(\frac{\varphi\pi}{\varphi_0}\right) \text{ on } \Gamma_3, \\ d) \quad & -\Delta u_2 = 0 \text{ in } \Omega, & e) \quad & u_2 = 0 \text{ on } \Gamma_1, & f) \quad & u_2 = \sin\left(\frac{\varphi\pi}{2\varphi_0}\right) \text{ on } \Gamma_3, \\ g) \quad & \nabla u_2 \cdot n = 0 \text{ on } \Gamma_2. \end{aligned}$$

Řešení

Rovnice $b), c), e), f)$ splňují funkce z definice (když dosadíme $r = 1$, tak nám zbude pouze $\sin$, když dosadíme $\varphi = 0$ nebo $\varphi = \varphi_0$, tak bude $\sin$ nulový).

Norma n je v Γ_2 kolmá na poloměr, tedy

$$\nabla u_2 \cdot n = \frac{\pi}{2\varphi_0} r^{\alpha_2-1} \cos\left(\frac{\varphi\pi}{2\varphi_0}\right) = \frac{\pi}{2\varphi_0} r^{\alpha_2-1} \cos\left(\frac{\varphi_0\pi}{2\varphi_0}\right) = \dots \cdot \cos\left(\frac{\pi}{2}\right) = \dots \cdot 0 = 0.$$

V polárních souřadnicích $\Delta f = \frac{\partial^2 f}{\partial r^2} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2 f}{\partial \varphi^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial f}{\partial r}$. Tedy

$$\begin{aligned} \Delta u_i &= \alpha_i \cdot (\alpha_i - 1) r^{\alpha_i-2} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) - r^{-2} \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)^2 r^{\alpha_i} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) + \\ &+ r^{-1} \alpha_i r^{\alpha_i-1} \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) = r^{\alpha_i-2} \cdot \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) \cdot \left(\alpha_i \cdot (\alpha_i - 1) - \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)^2 + \alpha_i\right). \end{aligned}$$

Výraz před závorkou je na vnitřku Ω nenulový, tedy musí být nulová závorka:

$$0 = \alpha_i \cdot (\alpha_i - 1) - \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)^2 + \alpha_i = \alpha_i^2 - \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)^2 \implies \alpha_i = \pm \frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}.$$

- Find all p 's for which $u_i \in W^{2,p}(\Omega)$. What is the criterium on α_i so that $u_i \in W^{2,2}(\Omega)$.

Řešení

Je to podobné jako v prvním bodě, jen chceme druhé derivace, tedy r bude v mocnině $p \cdot (\alpha_i - 2)$, tedy chceme, aby $p \cdot (\alpha_i - 2) > -1$. Tedy kritérium pro α_i je $\alpha_i > 1.5$.

- With the help of the above computation, find $f_i \in L^2(\Omega)$ such that the problems with homogeneous boundary conditions, i.e.,

$$-\Delta v_1 = f_1 \text{ in } \Omega, \quad v_1 = 0 \text{ on } \partial\Omega,$$

$$-\Delta v_2 = f_2 \text{ in } \Omega, \quad v_2 = 0 \text{ on } \Gamma_1 \cup \Gamma_3, \quad \nabla v_2 \cdot n = 0 \text{ on } \Gamma_2$$

poses unique weak solutions $v_i \in W^{1,2}(\Omega)$ but $v_1 \notin W^{2,2}(\Omega)$ if $\varphi_0 > \pi$ and $v_2 \notin W^{2,2}(\Omega)$ for $\varphi_0 > \frac{\pi}{2}$.

Řešení

Když zdefinujeme $v_i = u_i - \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)$, dostaneme splnění okrajové podmínky tohoto problému, neboť v Γ_3 jsme odečetli přesně hodnotu, v Γ_1 jsou právě tyto siny nulové a v Γ_2 je v prvním případě také nulový a v druhém chceme, aby byla druhá část gradientu, což je ale příslušný kosinus, který je přesně v $\nabla u_2 \cdot n$ a je též nulový.

Zbývají f_1 a f_2 :

$$\begin{aligned} f_i &= -\Delta v_i = -\Delta u_i + \Delta \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) = \\ &= 0 + \left(0 + \frac{1}{r^2} \cdot \left(\frac{\pi}{i \cdot \varphi_0}\right)^2 \cdot \sin\left(\frac{\varphi\pi}{i \cdot \varphi_0}\right) + \frac{1}{r} \cdot 0\right) = \left(\frac{\pi}{r \cdot i \cdot \varphi_0}\right)^2 \end{aligned}$$

Příklad (3. – Fredholm alternative vs Lax-Milgram lemma vs minimum principe)

Consider $\Omega \subset \mathbb{R}^d$ a Lipschitz domain. Let $\mathbb{A} : \Omega \rightarrow \mathbb{R}^d$ be an elliptic matrix. Assume that $\mathbf{c} \in L^\infty(\Omega, \mathbb{R}^d)$ and $b \geq 0$. Consider the problem

$$-\operatorname{div}(\mathbb{A} \nabla u) + bu + \mathbf{c} \cdot \nabla u = f \text{ in } \Omega, \quad u = u_0 \text{ on } \partial\Omega.$$

- a) Consider the case $b = 0$, $\mathbf{c} = \mathbf{0}$ and $f \in L^2(\Omega)$ fulfilling $f \geq 0$. Let $u_0 \in W^{1,2}(\Omega)$ and denote $m := \operatorname{ess\,inf}_{\partial\Omega} u_0$. Show that the unique weak solution u satisfies $u \geq m$ almost everywhere in Ω .

┌ *Důkaz*

Jak nám napovídá hint, definujeme $\varphi(x) := (u(x) - m)_-$. Jelikož Ω je omezené a $u \in W^{1,2}$, tak

$$\|\varphi\|_2^2 = \int_{\Omega} (u(x) - m)_-^2 dx \leq \int_{\Omega} (u(x) - m)^2 dx = \|u(x) - m\|_2^2 \leq (\|u(x)\|_2 + \|m\|_2)^2 < \infty$$

TODO 0 u W !!!

$$\forall \psi \in C_0^\infty(\Omega) : \int_{\Omega} (\nabla \varphi(x)) \psi(x) dx = \int_{\Omega} \nabla((u(x) - m)_-) \psi(x) dx = \int_{u(x) > m} \nabla(u(x) - m) \psi(x) dx + \int_{u(x) \leq m} 0 \psi(x) dx$$

Tedy $\nabla \varphi = \nabla u \chi_{u(x) > m}$, tedy $\|\nabla \varphi\|_2 < \|\nabla u\|_2 < \infty$, tj. $\varphi \in W_0^{1,2}$.

Nyní použijeme φ jako testovací funkci:

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} -\operatorname{div}(\mathbb{A} \nabla u) \varphi &= \int_{\Omega} f \varphi \\ \underbrace{\int_{\Omega} \mathbb{A} \nabla u \nabla \varphi}_{\geq c_1 |\nabla u|^2 \geq 0} &= \int_{\Omega} \underbrace{f}_{>0} \underbrace{\varphi}_{\leq 0} \end{aligned}$$

Tedy levá strana ≥ 0 , pravá ≤ 0 , tedy se rovnají nule. Aby se pravá strana rovnala nule (f je nenulové), tak musí být $\varphi = 0$ skoro všude, tedy $u \geq m$ skoro všude na Ω . $\square$

└

- b) Consider $b > 0$ and $\mathbf{c}$ arbitrary. Prove that for any $u_0 \in W^{1,2}(\Omega)$ and any $f \in L^2(\Omega)$ there exists a weak solution.